

מחקר התלהבות למורים/ות ואנשי חינוך

*****

מטרות העבודה

- הכרת תודה למערכת החינוך
- כוח למורים, מנהלים, אנשי חינוך
- אור, על כיווני פיתוח אישי של תלמידים

תוכן עניינים

1. הכרת תודה למערכת החינוך – תחושת שליחות ומשמעות
2. שלב האמון. בניית האמון עם תלמיד
3. אני הבוס – רמת מוקד שליטה פנימי
4. שיאהבו את עצמם. שלא ישנאו את עצמם.
5. ילדים צריכים כוח. לתת להם כוח.
6. מורה מעודד. סוגי עידוד. בניית Drive.
7. שפת גוף לעידוד והנעת תלמידים
8. שלא מוותרים עלי. לא מוותרים על אף תלמיד/ה
9. שקט פנימי. רוגע.
10. ללמד נחמדות. למידת אותם נחמדות?
11. ללמד למדוד את עצמך
12. ללמד ילד לעודד אחרים
13. הגברת סקרנות של ילדים. שאילת שאלות. בחינת דעות.
14. ללמד אומץ. אומץ להגיד! לעשות!
15. ללמד לנסות
16. טריקים להגברת רפלקציה Reflection.
17. ניהול קושי מתודי: ניתוח בעיה. פתרונות. תכנית יישום.
18. כישורי חיים: כסף, ארגונים, מכירת רעיון, קריירה, תפקיד, ...
19. ללמד סט ערכים של תלמיד. לכל תלמיד סט ערכים.
20. ללמד תכנון חיים. השלכות של בחירה.
21. צרכים מיוחדים.
22. הורים שותפים

הכרת תודה למערכת החינוך, מורים, מנהלים, מנהיגי חינוך

- העבודה שעושה מערכת החינוך היא בלתי נתפשת
- ב 70 שנים, הקמנו מערכת חינוך מדהימה. ב- ים מדינות זה לא קורה ובטח שלא קרה אחרי 70 שנות תקומה.
- התפקיד החינוכי קשה בצורה בלתי רגילה
- העומס, האילוצים, הדרישות – עצומות
- לג'נגל בין דרישות רפורמות (שמשתנות) בין יעדי מערכת (ציונים, מבחנים, מבחנים השוואתיים, בגרויות, הפחתת נשירה) לבין חינוך, גבולות, גיבוש כיתה – סופר קשה
- לשלב ילדים עם צרכים מיוחדים בכיתה – סופר קשה

- להיות גם איש חינוך מכיל, וגם לטפח והנהיג משפחה משל עצמך – סופר קשה
- הביקורת מצד ההורים והציבור – לא פשוטה. מפחידה. מאיימת. הפייסבוק הופך לשיימינג place
- שיטות התנהגות חדשות מוטמעות בקצב מדהים. כישורי חיים. הכלה. למידה משמעותית. רפלקציה. מטה קוגניציה. Mindfulness. חינוך דמוקרטי ... משרד החינוך הוא ה Start Up הכי משמעותי של המדינה, ו"העולם שותק" (ומבקר).
- הכרת התודה הציבורית למערכת החינוך קטנה, למרות שהמורה מוערך כתפקיד החשוב ביותר.
- **מכך נובע: כל הכבוד! אנו מצדיעים לכם! התודה שלכם זה הידיעה הפנימית, של הרמת תלמידים. פיתוח תלמידים מנקודה לנקודה. מ A, ל B. אתם מקבלים אותה בנקודה אחת ומביאים אותם לנקודה אחרת. כל – הכבוד.**

*****

שלב האמון

השלב שבו התלמיד אמור להבין שאני בעדו
 השלב שבו התלמיד אמור להרגיש שאני יודעת מי הוא. מה האופי שלו. מה מיוחד בו.
 מה הוא אוהב. מה התחביבים שלו. ושאני לא אוותר עליו בחיים.
 מה אני יודעת/עליו בתור מורה? כמה אני מכירה/אותו? כמה הוא קרוב אלי ומחויב אלי?
 ורק אחרי שיש אמון, לדרוש. לבקש. What you give – is what you get.

האם הם מכירים אותי המורה? מה הם יודעים עלי? הם יודעים מה אני אוהב/שונא? הם יודעים מה קשה לי?
 הם יודעים מתי נכשלת? הם יודעים על מה התגברתי? הם יודעים ממה אני מפחד? מה מדליק אותי לטובה ולרעה? איפה גדלתי?
 ככל שידעו עלי. ככל שיתחברו אלי. ככל שיקבלו אותי אנושי – ככה יפתחו אלי.

שהילד יאהב את החיים

מורה ל-חיים = מורה שמלמד אותך לחיות! ליהנות! לאהוב את החיים

מי מלמד אותי רוח? טעמים? לחבק? לאהוב? להתרגש משורשים של עץ? מעיניים טובות של אנשים?
 מי ילמד אותי לרקוד? להרגיש חופשי שלא יהיה אכפת לי מה חושבים עלי ולהישאר ילד בנשמה ולרקוד?
 המורה הוא קודם כל איש חיים. איש שאוהב את החיים ומלמד תלמידים (תלמידי חיים) את יופי החיים. את היופי במוזיקה קלאסית, או RAP. את היופי בעיצוב (כיסאות, בתים, צבעים, מרקמים). את היופי של שוק הכרמל בצהריים, או את העוצמה של לעמוד בשקיעה על הר במצפה רמון.
 קודם כל – Give me life. אחרי זה – תחנך אותי.
 גם בבית, רוב התקשורות עם הילדים הן משימתיות. תעשה. תבוא. תלך.
 והילד עצמו מחושק בין חיים משימתיים, התבגרות לא פשוטה, יחסי הורים מורכבים. איפה הקו הבסיסי של ללמד ילדים לעשות חיים? במובן היותר עמוק של המילה.
 להיות חופשי. להיות שמח. לצחוק. לעשות שטויות. לחבק. להתפעם. לקבל דופק מלשחות בים קריר.
 להתלבש שמח ונוח שמרגישים כיף ובטחון. לנסות.

שהילד יזכור שיש לו שליטה על החיים (מוקד שליטה פנימי)

מורה, לתחושת שליטה בחיים (אני מוביל את החיים שלי)

שמישהו ייתן לי תחושה שכל הכאוס הזה – יש לי שליטה עליו (מוקד שליטה פנימי זה המושג בפסיכולוגיה).
 שמישהו יראה לי איך אני קם בבוקר, ומרגיש שאני! אני! מוביל את כל הבלגן שלי לאיזה כיוון. שמישהו ילמד אותי איך מקבלים תחושת בטחון, קצת שליטה, ואחרי זה שקט, מזה שאני מוביל את הספינה שלי. מי מדבר איתי על זה? המורים? ההורים? מי מתעסק בזה. וככה אני עובר את השנים החשובות בחיי, גן ילדים עד

התרסקות ביסודי וגיל התבגרות מורכב, עם אי ידיעה של איך מובילים. איך מביטים במה שקורה ומסמנים תיקונים, כיוונים, רצונות.

איך משפרים דברים שלא טובים לי. איך המציאות היא לא הדבר העיקרי שמשפיע עלי, אלא חשיבה. מחשבות. רצונות. תכניות עבודה של איך להשיג דברים. וככה תיווצר שלי תחושת הכוונה. שליטה. בטחון. שקט. תגיד לי שאני הבוס. תגיד לי שאני יכול לקחת את זה ימינה/שמאלה. תראה לי שבכל זאת בכל מצב יש לי עדין בחירה קטנה. או יותר מזה.

נגיד שאני קם בבוקר, ויש לי מבחנים, ספורט, חברים, משחקים, דיאטה, טיול, ... איך להביט ב 6 נושאים הקבועים רגילים שלי, שיש לי כל יום, כולל לסדר חדר וכל זה, ולוודא שכל אחד מהנושאים מקבל טיפול? זה נקרא שיטת ה Cockpit. להביט בחיים שלך כ 6 מסכים ששולטים כל 1 על נושא. וככה מקבלים ראייה רחבת של הכול.

שהילדים מעל הכול, יאהבו את עצמם (ופחות ישנאו את עצמם)

יש לך לב, עיניים טובות, וראש! (לשעבר "חוזקות")

לכל אחד מאיתנו יש לב עצום. אהבה. חום אנושי. רכות. רק צריך מישהו שיסמן לי את זה וייראה לי את זה. מורה מאיר, זה מורה שמאיר לי ואומר לי 100 פעם שיש לי עיניים טובות. לב גדול. עד שגם אני אתחיל להאמין בזה. במיוחד בגיל ההתבגרות, הלב שלהם גדל. וגדל. וגדל. זה הזמן לפתוח אותו. להעצים אותו. ומשם מגיע הביטחון של מי אני, לא מביולוגיה מתימטיקה ומדעים. ואז לעבור לראש. כי לכל אחד יש ראש ושכל. לא צריך להיות מצטיין או 5 נקודות בשביל זה. ואני צריך שאתה המורה תראה לי שדווקא לי, שאני בעצמי לא מאמין בעצמי, דווקא לי, יש ראש. אני לא רק כדורגל. אני ראש. אני לא רק בלגנים. אני ראש. יש גם לשובבים ול "מופרעים" ראש מעולה. חזק. אנאליטי. מבין. בוגר. רק שלא אמרו לנו את זה הרבה, וחבל. אולי אני לא טוב בללמוד 20 דפים למבחן. אבל ראש וחכמת חיים ורציונאל, יש לי לפחות כמו הגאונים של הכיתה. רק תראה לי את זה.

ואז - כל השאר. חיוך. שובבות. אומנות. פילוסופיה.

למצוא את התכונה מס' 1 של כל אחד, ולתת אותה. שוב ושוב ושוב ושוב לטפטף לי את התכונה שלי. זו שכולם משתגעים ממנה, אבל היא גם החוזקה מס' 1 ו 2 שלי, וממנה אני אצליח כל ימי חיי. את הזוגיות שלי והכסף שלי אני אעשה מהתכונה שכרגע כולם משתגעים ממנה. אז מי גאון של אמא מי? מי תותח עלי? אני! נכון. אתה!

אני לא בטוח כמה הם אוהבים את עצמם עם חצ'קונים, השמנה, דימוי חברתי, ביקורת, הורים שנכנסים בהם, פחדים מה-הלאה, ציונים ... אני די בטוח שכבר בגיל הזה מתגנבת לליבם שנאה עצמית ושנאת חיים. אנו זקוקים בגיל 15 ואילך למישהו שיגרום לי לאהוב את עצמי מחדש. או לפחות לא לשנוא את עצמי.

ילדים צריכים כוח יותר מהכול. Give them power

מורה = ספק כוח. מטעין

הדבר שהכי אנשים צריכים זה כוח. תנו הם כוח.

עם הכוח הזה הם יתאמצו עוד 30 דקות ללמוד למבחן. עם הכוח הזה הם לא יוותרו. עם הכוח הזה הם יסתערו על כל משימה בחיים. אבל אם אין מצב רוח ואין כוח ואין אמונה בעצמם, אז לא בא להם. לא בא להם לחיות. תנו לי כוח. תעצימו אותי. תעודדו. תנו לי מצב רוח. תנו לי אתגר ורצון. תראו לי את היופי במשהו שאני עושה. את הריגושים. את הדופק. אם ארגיש שיש במשהו כף, דופק, אתגר, Action – אז הוא יביא לי כוח. ואני אעשה אותו. אם רק "נכנסת" בי. העמדת אותי במקום. אז אין לי רצון. אין לי Drive. לא תהיה לי מוטיבציה. אז First – give me power. Then – give me education.

עידוד

מורה מעודד

אין הרבה עידוד לילדים. הורים "משוחדים" לדעתם. חברים – צינים סרקסטיים רוב הזמן. ומורים, דורשים. ילדים זקוקים ל-פי 10 יותר עידוד ממה שמקבלים:
כל הכבוד. מקסים. שיחקת אותה. אתה תותח על. גיבור. סופרמן. אין עליך.
עשית ממש יפה. תראה... התגברת. התאמצת. מקסים. אל תוותר! תמשיך ככה. אל תוותר!
כפיים נשמה שלי. כפיים.
אייקונים: אגודל של OK. אגרוף של "אחלה אח שלי".

השאלה מס' 1 זה האם הילד/תלמיד יצא ממני יותר עם כוח או פחות עם כוח? יותר חזק או פחות חזק (בנפש. במצב רוח)? אם נכנס לכיתה 7 ויצא 9 – זה מעולה. אם נכנס עם כוח 6/7 ויצא 5 – הפסדנו חייל. הפסדנו לוחם חיים והרגנו לו את הכוח והמצב רוח.

שפת גוף של עידוד תלמידים

גוף קדימה. רוכן טיפה קדימה. ידיים מביעות. כפות ידיים פתוחות. עיניים פעורות/פליאה/הרמת גבות. קול לא מונוטוני אלא עולה יורד ומדי פעם חזק.

שלא מוותרים עלי

גם כשאני צועק. גם כשאני שורף בכיתה. גם כשאני מקלל. אל תוותרו עלי.
כולם וויתרו עלי. אני בודק אתכם – גם אתם תוותרו עלי? אני בכוונה בודק ומרגיז אתכם, כדי לדעת, אם גם אתם תוותרו עלי. ואני מתחנן בתוכי, ש-לא. אני מתחנן, שתבואו עד אלי. שתיקחו אותי ביד. שתיקחו אותי יד ביד. צעד צעד. ותראו לי. תעזרו לי. מילימטר אחרי מילימטר. בסבלנות. ולא תוותרו עלי.
אני יודע שאתם עסוקים עם עוד 100 או 700 תלמידים. וזה סופר קשה. אבל אנא. אנא. אני 1 מ 700.
אני ה 1 שזקוק שתיקחו אותי מהרחבה בחוץ. מהבית. מהמיטה! שתקימו אותי מהמיטה, ותביאו אותי אליכם. אני לא רע בתוכי. לא נורא. לא פושטק. לא משוגע. לא מופרע. אני הר געש שזקוק לחיבוק.

הטארבל מייקרים, "הבעייתיים", הם אלה שכנראה הכי יצליחו כשהיו גדולים.

הם החזקים יותר בנפש. הלא Yes מנים. הם יבעטו במוסכמות. יהיו עצמאיים או יזמים. הם אלה שיש להם דעתנות. הם סוסי הפרא הבלתי נשלטים. אז דווקא עליהם לא לוותר. למרות הקושי...

שקט פנימי. ורוגע

מי מלמד אותי רוגע? לנשום? מי מראה לי למצוא בתוך הכאוס נקודה של שקט?
לא שקט של טלפון + טלוויזיה וראש פה ראש שם. שקט אמיתי. לחפש שקט של שליטה וטיפול, שאחריו בא שקט. שקט של בטחון מי אני. שקט של כיוון. ומהשקטים האלה (מטופל, יש כיוון, יש עמידות) אני יכול לנוח רגע בלי רגל קופצת וריטלין.
אם אני מבין בהכול בגישה של: אני מבין מה קורה, אני מבין מה יש לי לעשות, רשמתי לי, יש לי כיוון/תוכנית לגבי חלק מהדברים, אני מבין מי אני פחות או יותר ושיש לי עיניים טובות וראש, אז מכל הידיעות האלה נוצר לי שקט. וזו מתנה מס' 1 לחיים – השקט הזה. שקט הידיעה. לרוב המבוגרים בני ה 50 אין את זה. אבל אנחנו, כמורי העתיד, יכולים לבנות את זה לילדים שלנו.

אנחנו יכולים ללמד בשיעור חינוך את 4 או 5 הידיעות, שמעניקות שקט:

1. ידיעת מה יש לי על הראש (לרשום)
2. ידיעת התוכנית. הכיוון. הדרך להשיג משהו
3. ידיעה שאני יכול לטפל בזה ולעשות את זה למרות הקושי (מסוגלות. עמידות)
4. ידיעת האני – אני חמוד. חכם. מקסים. תקתקן

זה הכיוון. ואז יש בטחון. **שהעולם יציב. לא בוער. לא מתנדנד יותר מדי. לא מתפרק.** ככל שיש לי יותר ידיעות פנימית כאלה יהיה לי שקט לנוח רגע. לנשום. להביט. ולהמשיך הלאה. אתה המורה, כדאי שתלמד אותי את הידיעות האלה.

עמידות

תלמד אותי להיפרד מחבר/ה, ולדעת שיבואו עוד אהבות
תלמד אותי לקום עייף. גמור. מסטול. ועדין לתפקד כמו שצריך. ומדויק. ובלי יללות
תראה לי שאפשר להיכשל בציון, ללמוד שוב ושוב, ולהביא משהו יותר טוב ככה.
תפקוד בעייפות. תפקוד בקושי. תן לי משימות אימון, שמשלבות תפקוד וביצוע עם עייפות ולחץ.
תמציאו תרגילי עמידות: לסדר תיק בחושך. לרוץ ולסדר משהו אחרי שבקושי ישנים בלילה. לדבר מול קהל (קבוצה) כשאתה עייף גמור ובכל זאת צריך להיות מדויק.

האם לימדתי אותם להיות נחמדים? הם יודעים מה זה נחמדות?

מה זה פנים נעימות. מה זה קול נעים. מה זה לעזור. לשאול אם צריך עזרה. מה התועלת של נחמדות. מה המחיר של אי נחמדות. מה זה גועל. מה זה תוקפנות.

למדוד את עצמי

תלמד אותי להעריך את עצמי. לשאול את עצמי כמה אני. כמה אתה עמיד? חזק? מדויק? כמה אתה רגיש? קר רוח? רציונאלי? כמה אתה יכול לזוז ביניהם? כשאני מודד את עצמי, אז אני כבר טבעית מנסה לשפר.

ילדים שמעודדים אחרים (וקשר למעורבות חברתית)

אם נלמד אותם לעודד אחד את השני
אם נלמד אותם פחות לבקר לשפוט לבוא בטענות אחד לשני
אם נראה להם איזה כיף זה ואיזו הרגשה – להקשיב, לחבק, לעודד אחד את השני
אז הם יחוו את הכוח הזה של משמעות
זו – מעורבות חברתית בקטע הכי שווה שלה

גיבוש כיתה

- האם יש מספיק פעולות ביחד? מחוץ לבית הספר
- האם הם חברים? מה אני עושה כדי שהם ייפגשו אחרי בה"ס ביחד?
- **אולי יש פרויקטים שאנו יכולים לתת להם ביחד ל-אחרי בית הספר?**
- האם הם מכירים אחד את השני? אולי יש תרגילי היכרות (קלפים, משימות, אמת או חובה) שהם יכולים לעשות כדי להכיר טוב יותר?
- האם הם יודעים מה כל אחד מהם אוהב / שונא? ואז מתחברים עוד יותר.

- האם יש עזרה, מחויבות – ביניהם?

שאלת שאלות. רמת סקרנות CL (Curiosity level)

- מה יותר חשוב מסקרנות
- סקרנות היא הבסיס להכול. ללמידה. לחקירה. לאהבת לימודים.
- כמה הם אוהבים בכלל ללמוד? הם מבינים מה למידה נותנת? (שליטה, כוח, רוגע, השגת רצונות)
- האם אני יודע לשאול (כתלמיד)? מה שואלים? לאיזה כיוונים שאלות יכולות ללכת?
- האם אני מסוגל לשאול שאלות העמקה על נושא? 3 שאלות או 5, על אותו נושא?
- אולי במקום להגיד משהו (פתרון) אני אעלה שאלה
- סקרנות = להיות אוטו דידקטי. אני לומד בעצמי. אני הופך למורה של עצמי
- ספק. Doubt. האם אנו יודעים להטיל ספק במשהו שאחרים אומרים? האם אני יודע להטיל ספק בעצמי?
- שאלות לדוגמא:
  - מתי? למה? כמה? איך? מה בדיוק? איזה מרכיבים יש בזה? מה אפשר עוד? מה אפשר פחות? כדאי לעשות את זה? מה המטרות של אנשים. מה אנשים מחפשים? איך אתה מרגיש לגבי? מה אתה חושב על? איפה גדלת? מה אתה אוהב? מה אתה שונא?

אומץ. להגיד / לעשות

- ללמד אותם אומץ. אומץ להגיד מה הם חושבים. אומץ לבקש לקחת כשהם רוצים. אומץ להגיד כן אני רוצה.
- אומץ להגיד לא. אני לא מוכן. אומץ להגיד די!
- מה רמת האומץ של מנהיג? 9 נגיד. מה רמת האומץ של פעיל חברתי? מה רמת האומץ שלי ביחסים שלי עם החברים שלי? עם ההורים שלי? אפשר להגדיל אומץ? כן. זה אימון. תרגול. ניסויים.
- "לפתוח את הפה" זה אימון. לדעת לסגור אותו זה גם אומץ. לכבש את היצר זה אומץ. מה זה ייצר בכלל? האם להבליג זה גם אומץ?
- אומץ להישאר. אומץ ללכת. אומץ לעזוב מקום/אדם שממש עושה לך רע.
- אומץ לצאת מאזור הנוחות שלך. האזור הרגיל של ההתנהגות שלך.

לנסות. ניסוי

- לעשות כל יום כל הזמן ניסויים בלהתנהג קצת אחרת
- כשעושים משהו וקורה משהו, לא להיבהל. ניסונו. קפצנו למים. לא וויתרנו. לא פחדנו.
- לעשות ניסויים קטנים בהתנהגות. לא גדולים. ואז זה פחות מפחיד.
- מה זה ניסוי קטן ביחסים? עם הורים? בפתיחת עסק? בספורט?
- להגדיר לעצמי שכל ניסוי יהיה 20 פעם. ולא פעם או פעמיים. אחרת אני מרים ידיים בשנייה כשלא מצליח לי.

הגברת קליטה

- ללמד אותם לקלוט יותר התנהגות. תגובות. שלבים. להביט מהצד. קצת "מופרד" Separation
- ללמד אותי לנתח אירוע. מה התחיל אותו. מה עשיתי. מה הייתי יכול לעשות אחרת
- ללמד אותי לשים לב האם אני עוצר לפני התנהגות? האם נושם? כמה אוטומט אני בתגובות שלי?
- האם אני רואה את צומת ה T (בחירה) של 2 התנהגויות אופציונאליות בעת החלטה?

- **וויסות (Volume) וחזרה למיקוד**
  - **האצת פעילות:** הליכה, דיבור, כתיבה, צחוקים, קולניות, שגעת
  - **הפחתת/האטת פעילות:** שקט, רוגע, דיבור איטי, קול נמוך
  - תזוזה מרוגע לשגעת. משגעת לרוגע. היכולת לווסת.
  - גבולות שגעת/סיכונים. קולט סיכונים? קולט מה מתאים לסביבה ולא רק לי?

ניהול קושי מתודי

- ללמד אותם לנתח כשקשה להם:
  - מה קשה לי?
  - איך אפשר לפתור את זה? תכנית
  - לחכות כשצריך. עד שדברים יירגעו או יהיה הזדמנות לשינוי.
  - להגדיר מצבים זמניים של אי וודאות
- להגיד די. כשדברים מגעים לנקודה מסוימת של די.
- לבנות לעצמם צוות תמיכה. צוות עזרה. אנשים ששומרים עליהם.
- ללמד אותם לבקש עזרה. לזעוק לעזרה. מתי שמרגישים שכבר לא יכולים יותר. ושזה לא בושה. זו גבורה.
- ללמד אותם לשים היסטוריה בצד. ולא לשהות יותר מדי בעבר.

כישורי חיים

- האם דיברתי איתם על כסף? על לנהל כסף? לשמור עליו? ועל איך עושים כסף? שיטות שונות
- האם דיברתי איתם על קונפליקטים ביחסים? פשרות? משא ומתן? פתרון משברים יותר חמורים אפילו כשלא מדברים?
- האם לימדתי אותם תזונה נכונה? ואיך לא להשמין?
- מכירת רעיון שלי לאחרים (תועלות הרעיון, משאבים נדרשים, אם נעשה ... אז נקבל ...)
- האם אני יודע לעשות בעד/נגד פלוס מינוס בהתלבטות? אני מיומן בזה?
- פיתוח חשיבה עסקית
  - הכרת מבנה ארגוני
  - הכרת תהליכים ארגוניים
  - פיתוח מוצר. חדשנות
- הוספת תכונה (Feature) למוצר
- שיפור שירות – רעיונות?

מה סט הערכים שלך תלמיד יקר שלי?

- יושרה. אמינות. לא לשקר. כן / לא? כמה זה חשוב?
- לא לאחר. חשוב לך? למה כן חשוב? למה לא?
- מקצוענות. מה זה אומר?
- להיות נחמד. כן / לא?
- _____

תכנון חיים Life planning

- לדבר איתם על **מחזורי החיים**: בה"ס – צבא – טיול – לימודים – עבודה 1 – זוגיות – עבודה 2 – משפחה/ילדים – זוגיות נשחקת ודורשת תחזוקה – השפעות גוף עם ההתבגרות – כסף, פנסיה – ילדים שלך מתבגרים. דאגות ילדים - ילדים עובדים בית – הזדקנות
- השפעות טובות של לעשות ילדים, ופחות טובות. **כן/לא לעשות ילדים? כן/לא להתחתן?**
- צורות חיים שונות של בני אדם? אתה עם עצמך, להכיר ולהתאהב, להיות נשוי כל השנים ולהוליד ילדים
- האם אני רוצה חיים של כסף והרבה עם המשמעויות של השתעבדות ולא להיות בבית ולחץ? או חיים מאוזנים יותר עם פחות כסף, אבל רואים את הילדים ויש שקט וזמן? מה האיזון?
- האם אני מבין שיש לא רק את ישראל אלא אני יכול להכיר ולעבוד ולחיות גם בעוד מקומות בעולם? איך עושים דבר כזה? מה זה Relocation?

צרכים מיוחדים + שילוב בכיתה

- כן/לא לספר לכיתה? שאלה טובה. כנראה שעדיף כן.
- ישיבה מקדימה. לקשר טוב יותר
- אופציה להקלטת וצילום שיעור
- חונך? חברים תומכים?

הורים שותפים – לכולנו מטרה 1

- חושבים ביחד על תכניות עבודה שנתיות. על תכנים. מה שאפשר לשתף
- מחליטים, שלא תוקפים/שיימינג מורים. אנחנו לא אויבים. מדברים. פותרים. בכבוד
- מנסים להכיר יותר טוב. מה הם עושים/עובדים (ההורים). מה הם היו רוצים שיקרה. יותר זמן ביחד. יותר תקשורת 1 על 1 עם ההורים (לא ביום הורים) דרך וואטס אפ. דרך "דייט" הורים פעם בחצי שנה.
- הורים שמנסים להבין כמה קשה להיות מורה. על גבול הבלתי אפשרי.